

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/2 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.
Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhia:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/2 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl.
1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/2 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-ora 6 cr.,
a treia-ora 5 cr., și timbru de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Poplăce Nr. 15.

Se prenumără și la poște și la librării.

Epistole nefrancate se refuză. — Manuscrise nu se înapoiază

Numele singuratică la 5 cr. se vând în Sibiu la librăria „Tipografică”, societate pe acțiuni și la librăria L. Schaeffer, strada Cîrnădiei, 27. — În Alba-Iulia: la librăria Weisz Bernat și la loterie.

Datorința inteligenței.

II.

(m.) Azi vom să vorbim ceva despre chestiile agronomice și în special despre economia rațională, după ce ieri am făcut unele observări privitoare la alte două terene practice, la negot și meserii.

Dacă avem lipsă, și lipsă neîncunjurată, de a ne apuca în măsură mare de negoț și meserii, apoi de sigur că tot așa de mare nevoie este a introduce la noi cultivarea rațională în toți ramii de agricultură.

Popor agricol suntem și trăim aproape numai din agricultură. Cu lucrarea pământului se ocupă nu numai țeranul opincar, dar și preotul și învățătorul, adică inteligența dela țeară și în parte chiar și cea dela orașe. Sînt advocați și alți inteligenți, cari își cultivă moșia, erezită dela părinți sau agonisit de ei și la aceasta se dedau și meseriași, mai cu seamă cei dela țeară, de prin sate și orașele.

Eată deci un popor agricol și cu toate aceste puțin înaintat în economia rațională, în cea știință practică, care ne învață, că cu aceleași puteri și cu aceleași spese se scoatem un venit cu mult mai mare din un pământ, din care altcum, lucrându-l cum dă Dumnezeu — vorba Românilor — am ave, cum avem, un câștig slab. Praxă economică avem noi mai cu toții, țeranul nostru în special are praxă și iscusință bună în lucrarea câmpului, dar aceasta e mărginită și ținută neschimbată din generații în generații. Aceasta însă nu e îndestulătoare, de oare-ce timpurile s'au schimbat mult. Acum se recer multe spese de traiu, pe cari țeranul de azi nu le poate agonisi după metoda sau de lucru, care pentru bătrîni a fost potrivit și suficient. De aci vine sărăcia și toate necazurile, cari ne năpădesc zi de zi.

Aceste stări trebuie să se schimbe și încă în timpul cel mai scurt. Țeranul în multe părți a introdus ici-colea unele inovații. A introdus plugul de fer în locul celui de lemn, se folosește de unele mașini, mai cu seamă de imblătit și cernut etc. El trebuie învățat să beneficieze de toate avantajele științei agricole, să știe în care pământ ce soi de cereale dă roade mai bune, să fie întotdeauna orientat, că ce și cum are să facă, ca moșioara să-i aducă cel mai mare venit posibil etc. și trebuie ajutat și povățuit, ca să-și nobilizeze soiurile de vite ș. a.

De sine lăsat țeranul toate aceste nu le face sau le face în măsură mică și întemplantor, din cauză că singur și răsleț cum e, nu poate să le facă, ear' de altă parte, în urma firei sale conservative nu ușor se îndupleacă a primi lucrurile nou.

Adi e chemată inteligența a veni în ajutorul poporului, bine înțeles nu numai spre binele acestuia, ci și spre al seu propriu. Inteligența are datorința a face școală practică cu poporul, a-l deda și duce la o iscusință tot mai mare și mai estinsă în agricultură. Și aceasta ea o poate face cu ușurință, de oare-ce, precum am amintit, inteligența noastră în parte mare e și lucrătoare de pământ; avem în multe părți economi foarte iscusiti și harnici din sinul inteligenței. Nu-i este deci nou sau necunoscut tere-nul pe care trebuie, e chemarea, e datorința să pășească ca dascăl, ca luminător, ca conducător în fruntea poporului. Pe lângă voința, care i-se impune, inteligența noastră numai de un lucru are lipsă, de organizare, cu alte cuvinte trebuie să înființeze Reuniuni agronomice și în jurul lor să grupeze poporul, conducându-l și instrundu-l. Reuniunile, dar' Reuniunile active și bine conduse, sînt cel mai puternic mijloc pentru a ridica poporul nostru agricol la bunăstare și putere.

Eată pentru-ce ne-am bucurat, de câte-ori am aflat, că Reuniunea din

Sibiu face progrese, povățuiește și ajută poporul, cu un cuvînt, că desvoaltă o activitate în sinul poporului.

Eată pentru-ce ne-am bucurat, când am aflat, că în curînd se va activa Reuniunea agronomică din Orăștie.

Ne-am bucurat, căci știm, că din lucrarea acestor Reuniuni numai bine isvorește pentru neamul nostru. Dar' pe lângă bucurie ni-s'a umplut sufletul și de mari speranțe. Ne-am zis: Eată avem deja două Reuniuni agronomice, una cu un trecut de un deceniu, alta care se înființează acum, dar' care pe lângă agricultură îmbrățișează și comerțul și meseriile; avem deci două modele vrednice, cari pot fi cu succes imitate în toate părțile. Începuturile s'au făcut, și începuturi bune, și acum ni-se impune imperativ esinderea mai departe, crearea de noue Reuniuni în toate părțile. Dacă guvernul dușman nu ne-a dat voie să ne grupăm în o Reuniune agronomică toți Români, cu scopul vîdit, că să ne impedeze în progres, să înființăm în toate comitatele românești câte o Reuniune de acest fel.

Lățirea meseriilor și comerțului, introducerea economiei raționale prin Reuniuni agronomice, de cari să se întemeieze în toate comitatele: eată o lucrare înțelitoare și de cel mai mare folos, care se impune inteligenței și fruntașilor nostri în un timp, când contrarii seculari, după-ce nu-și pot ajunge scopul a ne maghiarisa, făuresc planuri a ne nimici economiceste și a ne reduce la stare de iobagi.

Sibiu, 1 Nov. n.

DELEGAȚIUNILE. Evorba ca rescriptul prin care se convoacă delegațiunile să fie publicat astăzi în foile oficiale ale monarhiei. Terminul întrunirii delegațiunilor e fixat pe 23 Noembrie. Delegațiunile își vor ține ședințele în Viena.

Miscarea Cehilor. Din Praga se telegrafează, că zilele trecute au ținut acolo întrunire confidențială bărbaii de încredere ai consiliilor autonome, comunale și județene din Boemia, în care s'a discutat asupra modului și a mijloacelor ce sînt a se întreprinde, ca germanizarea și centralizarea să nu prindă de nou teren în Boemia. S'a votat cu unanimitate de voturi o rezoluțiune de protestare în contra guvernului și în contra revocării ordonanțelor referitoare la întreprinderea limbilor în Boemia și Moravia.

Pentru muncitori. Ministrul de agricultură a prezentat dietei maghiare, în ședința de Luni, două proiecte de legi, referitoare la regularea raporturilor între antreprenori și muncitori, și la întreprinderea muncitorilor la clădirea de căi ferate, la regularea apelor și a drumurilor. Ziarele patriotice dau mare importanță acestor legi, menite se pună capăt socialismului agrar, lăsat atât de mult printre Maghiari; și ce știi, nu se va afla vre-un cap „luminat” în dieta maghiară, care, pentru a se ajunge scopul mai curînd se facă propunere, ca de muncitori să nu poată fi acceptați decât numai cei-ce — știu ungurește! Minune mare n'ar fi.

Înfrățire croato-maghiară. Patriotele noastre fac mare cas din o vorbire ungurească, rostită din partea episcopului croat Drohobezky, cu ocaziunea inaugurării unei linii ferate vicinale, — firește, la banchet. Episcopul a spus în limba patrioților, că Croații poartă în inimile lor sentimentele cele mai bune de iubire și alipire către Ungaria, dar' Maghiarii nu-i înțeleg și de aci neîncrederea. Să vină însă Maghiarii printre Croați și să le studieze sentimentele! Au urmat îmbrățișări, aplauze și pupături de înfrățire, întocmai ca la — Arad.

De altfel „înfrățirea” aceasta n'are nici o importanță, nici măcar cât cea dela Arad. Drohobezky, episcop al Croaților gr-cat. e un Rutean maghiarizat, importat acolo de guvernul maghiar, din Eperjes!

„Jelen”. Ziarele vieneze scriu, că cercurile competente nu știu nimica despre intervenția guvernului unguresc, în direcțiunea, ca rezerviștii maghiari să nu mai fie pedepsiti pentru „jelen”, și nici nu cred, că guvernul unguresc se va decide să facă acest pas, știind el foarte bine, că sub durată controlor militare rezerviștii stau sub disciplina militară întru toate, prin urmare au să se supună și în privința limbii dispozițiilor reglementare. Nu pentru cuvîntul „jelen” se pedepsesc rezerviștii maghiari, ci pentru faptul, că roștirea acestui cuvînt, se face în chip de demonstrație în contra limbii oficiale a armatei comune! Va să zică, cu toate interperările din dietă și cu toate demonstrațiunile copilăroase de pe stradele capitalei maghiare, ungurescul „jelen” nu va fi încetăținit în armata comună.

Din Reichsrath.

— Vorbirea mareșalului Lupul. —

La discuția deschisă în reichsrath-ul austriac asupra programului noului guvern, a fost luat cuvîntul și vicepresidentul reichsrath-ului, mareșalul Bucovinei, dl Iancu Lupul, pentru a precisa punctul de vedere și linia de conduită a clubului român parlamentar.

Vorbirea rostită din acest prilej, în ședința dela 25 Octombrie n. c. are, după notele stenografice, următorul cuprins:

Înaltă casă! Dlor deputați! Nu așteptați desvoltări lungi și desfășurări minuțioase despre obiectul cu care ne ocupăm astăzi.

În această înaltă casă au avut loc, din aceleași incidente, discuții minuțioase, fără ca aceste să fi avut un rezultat, să fi dus la un sfîrșit bun.

Eu duc teamă că și de astă-dată, cu toată desvoltarea și discuțiile minuțioase, nu se va ajunge la un sfîrșit norocos și din această cauză voese să mă restring numai la câteva observări, pe cari le fac în numele „Clubului Român”, pentru a preciza poziția pe care acesta o ia față de declarațiunea programatică enunțată de guvern în ședința de deschidere a acestei înalte case.

Principiile de cari e condus „Clubul Român” își află expresiunea în aceste două maxime: deplină autonomie a tuturor regatelor și țărilor și cea mai deplină îndreptățire a tuturor naționalităților și popoarelor (aplaude), cari locuiesc în aceste regate și țări.

Acestea formează țința ce o avem pururea înaintea ochilor, pe care o vom urmări necontenit și la care neîntreprindem vom născu.

Ea este în interesul statului, pentru-că în urma convingerei noastre firme și nestrămătate, acest imperiu numai atunci poate prospera, dacă particularitatea tuturor regatelor și țărilor va fi respectată și se va ține cont de ea, dacă față de popoarele, cari constituie acest imperiu se va aplica cea mai deplină dreptate politică, adică deplina egală îndreptățire. (Aplause mari).

Noi o facem aceasta însă și din cauza, pentru-că avem convingerea, că este în interesul patriei noastre și mai ales a poporului român din Bucovina, care, cu durere trebuie să o zic, nu a aflat până acum încă cea considerare cuvenită a dorințelor lui îndreptățite și pretensiunilor lui juste. (Așa este! Foarte adevărat!) Noi sperăm și așteptăm, că acest timp va sosi acum odată și că căt mai curînd vom ave și noi parte de o astfel de considerare.

Căt timp și întru-căt năsuințele guvernului se vor acoperi pe deplin cu veredile noastre exprimate acum de mine, noi drept urmare a principiilor și convingerilor noastre vom potriv și poziția noastră față de guvern. Noi avem însă speranță, că acest guvern, care s'a declarat de neutral și just, va împlini și dorințele noastre, și noi îl vom judeca după faptele și nu după vorbele lui.

În special însă declară „Clubul Român”, că va căuta și va născu și el după putință să conclure la restabilirea stărilor parlamentare normale.

Vaza, demnitatea și autoritatea acestui imperiu cer imperios pacea internă.

Fiecare Austriac — și aceasta sîntem noi toți, dlor, cu trup și suflet, și o îndoaială despre aceasta trebuie să fie respinsă cu hotărîre (Aplause mari) — fiecare Austriac zic, trebuie să tindă la această țință. Dela guvern depinde de a da posibilitatea ca această țință să se ajungă. Noi așteptăm faptele guvernului. (Aplause frenetice).

Cătră universitarii români.

Pentru a ușura tinerimei noastre a satisface apelului dlui L. Boleas, publicăm aci unele îndrumări:

Estras din regulamentul general.

Titul I.

(Despre înscrierea membrilor).

Cap. I. Art. 1. Ori-care student, care vrea să se înscrie la Federațiunea internațională de studenți „Corda Fratres”, trebuie

a) să justifice calitatea sa de student înaintea delegatului însărcinat cu efectuarea înscrierilor; *)

b) să umple coala de aderență și să subscrie declarația, că se angajează a se conforma celor 6 articoli fundamentali și peste tot dispozițiilor statutare și regulamentare; *)

c) să verse cotisația unică de 1 fr., care va fi numită cotisație federală. *)

Art. 2. Membrii Federațiunei nu li-se cere altă plătire până la terminarea studiilor, când vor trebui să plătească earși o cotisație de 1 franc „a bătrînilor” (cotisație d'ancienneté)...

Art. 3. Cererea pentru înscriere va ave să fie contrasignată de vicepresidentul național, ori de delegatul însărcinat cu efectuarea înscrierilor, ori chiar și de un membru al Federațiunei.

Art. 4. Aderentul va primi biletul federal de legitimare signat de presidentul Federațiunei și contrasignat de vicepresidentul național. *)

Art. 5. Membrii Federațiunei vor trebui să-și procure la timp medalia federală. **)

Revista „Corda Fratres”.

„Corda Fratres”, revista Federațiunei internaționale de studenți din Italia, Torino. Via Cernaia 44, se abonează pentru 5 franci 50 bani la an.

În Ianuarie 1900 va apăre nrul II. și mai departe în fiecare lună un număr.

O parte din revistă — cea oficială — va cuprinde comunicatele presidenței. Partea a doua va fi deschisă pentru articoli de materie înrudită cu scopurile Federațiunei. (Numărul II. va publica pe scurt procesele verbale ale congresului ținut în Noembrie 1898 la Turin).

Se poate abona trimițînd costul abonamentului direct, ori prin delegatul însărcinat cu efectuarea înscrierilor, când sînt abonamente mai multe deodată.

E de dori, că Reuniunile studențești să premeargă cu exemplu.

Înscrierea.

— Formular. —

Subsemnatul cere, să fie trecut între membrii efectivi ai Federațiunei internaționale de studenți „Corda Fratres” și se angajează a se conforma prescrierilor regulamentare și celor 6 articoli fundamentali ai numitei Federațiuni.

Numele:

Universitatea:

Dat:

Semnătura delegatului însărcinat cu încasarea cotisației și efectuarea înscrierii:

*) Ad. 1 a). În înțelesul articolilor fundamentali II. (Au apărut în traducere în „Tribuna” la timpul seu. Acum se vor publica din nou deodată cu apelul consiliului de presidenți. Cine îi dorește și până atunci, rog să se adreseze la subscrișul).

Ad. 1 b). V. adnexa B.

Ad. 1 c). Modificați indicate în „apel”, II.

*) Ad. 5. (Estras din capitul „Insignii”). Medalia federală e din argint oxydat. Partea din față poartă pe Minerva în haut-relief și cuvintele „Corda Fratres”, — în dos va ave un fond în colorile naționale ale membrului, și inscripția „Federațiunea internațională de studenți în limba națională a membrului respectiv.

Ad. 4. Biletul de legitimare va servi pentru validitatea drepturilor în sinul Federațiunei (vot), și pentru usarea de favorurile, ce li-se vor imbia membrilor Federațiunei.

(Presidentul Federațiunei a făcut deja primele demersuri în chestiunea favorurilor și reducerilor. În parte se prepară încă demersuri nou).

„Valahii în Roma”.

— Din „Liga Română”. —

Sub acest titlu ne înjură Ungurii pentru demonstrațiunile daco-romane-dela Roma. Ei, care totdeauna ne contestau că am fi coboritorii coloniilor traiane, își închipuiesc, în ignoranța lor, că punînd alături de cuvîntul „Roma” cuvîntul „Valah” ar fi dovedit deja lipsa de temei a sîrbărilor din capitala de odinioară a imperiului roman. Căci, după inexorabila logică maghiară e lămurit, că sau suntem Valahi sau Români; de oare-ce însă noi sîntem într'adevăr Valahi, — cine ar pute tăgădui aceasta? — noi nu putem fi Români, zic foile ungurești.

Raționamentul acesta e tocmăi așa ca-și-cînd ai zice că de giaba își zic Nemții în limba lor „Deutsch”, ei nu sînt decât Nemți și pace bună!

Așa se judecă chestii de etnografie și istorie prin cărcimile dela Checichemet, și tot așa și în presa ungurească.

Dar' deși Ungurii sînt atât de grei la cap, noi tot ținem să le explicăm chestia, rămînînd că dacă nu ne-or înțelege ei, să ne înțeleagă măcar alții.

Noi ne-am numit totdeauna Români, nici-odată Tătari, Slavi, Unguri sau altfel. Una la mână. Aceia cărora Traian le-a fost împărat și cari stăpîneau în vechime Italia și toată lumea atunci cunoscută și cari vorbiau limba latină, se numiau pe sine „Romani”.

Pricipi Ioșka? Tot nu pricepi? Ascultă dară: Voi ne ziceați întotdeauna „Oláh”, adică Valah. Așa este. Dar' și pe Italiani tot cam așa îi numeați și îi numiți, adică „Olasz”, adică tot Valahi. Firește. Acest cuvînt de „Valah” (sau Oláh și Olasz în limba voastră) înseamnă un popor de origină romană. Nemții d. p. numesc pe Italiani Walsch și pe Români Walach, tocmăi pentru-că și unii și alții se trag din Roma-Cetate.

Tot nu te-ai lămurit încă, Ioșka? Noa dar' du-tye la Checichemet!

Sylvius.

Echouri latine.

La salutul ce doi medici din Roma au trimis în ziua sîrbărei din forul Traian, medicilor români din București, acestia au răspuns cu următoarea adresă:

Illustrissimi confratres!

Non Romae solum, sed totius etiam Italiae solo medicinam exercitibus, confratres Rumeni salutem mittunt, pro suis latinitatem vindicantes atque se Trajani colonorum progeniem Italique consanguineos profientes. Omnia bona, fausta felicitisque vestrae patriae, id est Rumeniae germanae, animo et corde exoptamus. Valet!

În traducere românească:

Dlor Dri C. Rossi și Vinc. Barnabai, medici ai spitalului „Consolazione” din Roma.

Prea distinși confratři!

Tuturor căți practică medicina nu numai în Roma, ci pe teritorul întregii Italie, confratři români le trimis salutări, revendicînd latinitatea pentru conaționali lor și declarîndu-se urmași ai colonilor lui Traian, de același sînge cu Italianii. Din suflet și din inimă urăm numai bine, prosperitate și fericire patriei voastre, adică bunei surori a României. Multă sănătate!

Adresa a fost iscălită de toți medicii români din București, în frunte cu Dr. Severeanu.

„Il Popolo Romano” din Roma reflectează în numărul dela 29 Octombrie la aserțiunile ziarelor vieneze și pestane, pe cari așa de bine le-a zdrobit dl V. A. Urechia. Eată ce zice între altele ziarul roman:

„Încât privește însăși chestiunea putem asigura că delegații ungari n'au combătut nimic, pentru-că n'au avut ce combate, căci nici o propunere n'a fost prezentată de Români și astfel totul e o vorbă de clacă.

Consultînd noi buletinul nr. 23 al congresului orientaliștilor, care conține datele oficiale ale congresului am văzut, cum de altfel s'a văzut încă în ziua votării, că două au fost propunerile făcute, a delegatului german, pentru Hamburg, și cea a delegatului grec pentru Atena. Propunerea Grecilor a fost respinsă, și cea a Germanilor primită cu majoritate.

Acum mai putem adauge, că dacă delegații români ar fi avut ordinul Regelui Carol și autorizarea guvernului român de a face o atare propunere, sîntem siguri că ar fi obținut aprobarea congresului întreg, fără deosebire de naționalitate, înțelegînd chiar și pe delegații ungari.

„Fanfulla” dela 29 Octomvrie dedică un frumos articol cântăreței române *Cherolota Leria*, care a plecat în 27 Octomvrie din Roma la Paris.

Ziarul roman reamintește succesele distinsei artiste, avute la concertul din sala *Umberto*, 11 Octomvrie n. unde cântase *Mugur Mugurel*, de Dima, și *Hora Primăverii*, — și spune că s'au făcut demersuri ca artista română să se mai reîntoarcă la Roma pentru a mai încanta cu vocea sa simpatice elita societății noastre.

1 Noemvrie 1599.

— O aniversare. —

Sibiu, 1 Nov. n. 1899.

Este un dat mare în istoria neamului românesc datul ce aniversăm azi: intrarea triumfală a lui Mihaiu-Viteazul în Alba-Iulia, capitala Ardealului.

Restimpul detrei secole, cât a trecut a schimbat multe lucruri în lume; și totuși poziția politică a românismului, în trăsăturile sale mari, e aproape aceeași acum, ca și atunci.

Mihaiu lupta atunci contra unui șovinist maghiar depravat, cum luptăm și noi astăzi.

Lupta pentru libertate, împărat și Dumnezeu, ca și noi azi. Andr. Băthori, care stăpînea atunci Ardealul iobăgise și pe Sécui, așa era de dușman al libertății; și se aliase cu Polonii, chiar și cu Turcii, în contra împăratului roman, Rudolf, deși Băthori era cardinal; atîta era de fără Dumnezeu și fără de lege.

N'a avut noroc viteazul domn român — și-și fină poziția ocupată, pentru că i-se luase viețu. Cel-ce a pus groază în dușmanii neîmpăcați ai creștinismului și civilizației, în Turci, apărînd crucea de semilună și pe împăratul de rebelii perfizi, el, gloriosul miles Christi, a fost omorît cu dosnicie de asasini.

Dar faptele lui mărețe, sentimentele lui înalte, vederile lui clare, formează un moment luminos în istoria vieții neamului nostru, moment luminos, a cărui strălucire va lumina încă mult înaintea.

La izvorul de lumină ce o revărsă figura nobilă a viteazului Domn noi luăm întărire și curaj în luptele și suferințele, cu cari avem să răboim. Și ne închinăm cu omaj memoriei lui nepieritoare.

Mihaiu-Vodă în Alba-Iulia.

După învingerea dela Șelimbăr, și după-ce află, că nicăiri nu va mai întâmpina împotrivire, Mihaiu — cum zice Bălcescu — „hotărî a-și duce armia drept în Alba-Iulia, spre a stăpîni această capitală a Ardealului și împreună cu dînsa țeara toată.”

FOIȚA „TRIBUNEI“.

Mihaiu-Viteazul la Șelimbăr.

— Din prilejul aniversării de 300 ani. —

PAGINI DIN ISTORIE

de

Nicolae Bălcescu.

(Urmare și fine).

— 29 Octomvrie n.

Era zece cîasuri de dimineață (18/28 Octomvrie) când începî bătălia printr-o furioasă năvălire de ambele părți. Sunetele trîmbițelor, urletele tunurilor, înfiorătoare gîerare a ghiulelelor ce se încrucișau în aer, clăncăitul paloșelor, strigările luptătorilor, fumul prafului, care în mijlocul sgomotului întuneca cerul, toate acestea răspîndeau în toate părțile spaima morții și curmău vieții fără număr. Tunurile lui Mihaiu-Vodă erau așezate pe un loc mai bun decît ale Ungurilor și ar fi făcut mult rău acestora de ar fi avut tunari mai meșteri, căci ghiulele, aruncate prea sus, treceau peste capetele Ungurilor, lovind numai virfurile lăncilor și le făcea mai multă spaimă decît vătămare.

De abia se începuse bătăia, când un nobil român din oastea lui Andreiu, anume Daniil Zalasdi, își lăsa postul ce i-se încredințase și, dînd pînteni calului, trecu în tabăra noastră. Talentele sale și favoarea prinților Bathorești ridicase pe Zalasdi dintr-o treaptă de jos la cea de nobil. El făcuse Bathoreștilor multe slujbe, care strălucise numele lui. Cîntea și slujbele făcute și primite l-ar fi îndatorat a rămîne cre-

El dădu ordin să prindă pe Băthori, să i-l aducă, viu sau mort, și porni spre Alba-Iulia. Vestea victoriei sosi curînd aci, și reprezentanții capitalei trimise spre întîmpinarea lui trei deputați: Martin Turi, Stefan Sartorius și George Nagilabu. Acestia îi dădură daruri, cupe de aur și altele, și-l rugau să fie cu îndurare.

Mihaiu le-a răspuns, că „el a vrut numai să aducă pe locuitori la credința către *Împăratul*, ce îi jurase și apoi i-au călcat jurămîntul, nesocotind legile dumnezeiești și omenești; că gîndul lui cuprînzînd țeara n'a fost altul fără numai de a *înfrînge pe rebeli*, a da pacea și liniștea *popoarelor*.” — Îi asigură de bunăvoința sa.

În cele următoare lăsam să vorbească Bălcescu, care descrie intrarea triumfală în Alba-Iulia, pare-că ar descrie-o un raportor special al nostru:

Alba-Iulia, 1 Nov. n. 1599.

Într'aceea Mihaiu-Vodă, ridicîndu-și tabăra dela Sibiu, înaintară cu încetul spre Alba-Iulia. Prin toate orașele pe unde trecu prin cale, locuitorii alergau înainte-i cu daruri, trăgînd puști în semn de veselie și primindu-l cu mare dragoste și entuziasm. Apropiindu-se de Alba, locuitorii orașului și ai județului îl întîmpinară cale de o leghe înainte cu multă cinste și daruri. În capul lor era episcopul catolic Dimitrie Naprazdi, înconjurat de tot clerul seu. El felicită în numele poporului pe Domn de sosirea sa, urîndu-i tot felul de fericiri, o domnie vecinică asupra țerei Ardealului ce el dobîndise cu sabia, o viețu îndelungată și isbânzi multe care să se adauge unele peste altele. În aceeași zi, Luni, 1 Noemvrie (st. n.) Mihaiu-Vodă intră cu mare pompă în capitala Ardealului. Dorința ce adese avea de a face întîmpinare asupra popoarelor printr-o strălucită privești, adăugîndu-se la vesela îmbetare a unei isbânzi de atîta vreme dorită, făcu pe Mihaiu de puse în această intrare triumfală o podoabă neauzită în părțile noastre. Intrarea s'a făcut prin porțile Sfîntului George. Dela această poartă până la palatul domnesc sta înșirați ostași de ambe părțile căiei, în mai multe rânduri, în dosul cărora se grămădise mii de mii de popor. Înainte venia episcopul și clerul seu, corporațiunile orașului, apoi o bandă de musică, care se compunea din opt trîmbițe ce cu multă armonie modulau sunetele lor, de atîtea tobe de oțel după obiceiul turcesc, de un bun număr de flaute și fluieri. În urma acestei orchestre venia Mihaiu călare pe un mare cal alb. Opt copii de casă, investiți cu mare eleganță, înconjurau calul Domnului.

Mihaiu purta pe cap un calpac unguresc împodobit cu o fulie neagră de pene de cocor, legată cu o copcă de aur; o mantie lungă albă de mătăsu țesută cu fir, avînd pe de laturi țesuți vulturi de aur; o tunică albă de aceeași materie; lungi ciorapi de mătăsu albi, cusuți cu petri scumpe și cisme de safian galben; de brău atîrna o pală de Taban, împodobită cu aur și rubine.

O ceată de zece lăutari, urma îndată după Domn, cîntînd cîntece naționale. Opt seizi duceau de frîu opt cai acoperiți cu șele prețioase, lucrate în aur și argint și împodobite la cap cu pene mari. Apoi venia o mulțime de boieri și ofițeri străluciți, toți călări, și o numeroasă trupă de soldați. Lângă

Domn se purtau steagurile lui Andreiu Băthori, luate în bătălia dela Sibiu. Ele erau desfăcute și plecate spre pămînt în semn că Ardealul este supus.

Astfel în mijlocul concertului trîmbițelor, tobelor și altor instrumente, în sunetul clopotelor și în vuetul tunurilor cu care se uniau strigările de bucurie ale poporului, intră Mihaiu în capitala Ardealului și trase la palatul domnesc. În cale până a nu ajunge la acest palat, Mihaiu, spun, că se îndreptă către un nobil ungur, Stefan Bodoni, ce căzuse prins în bătălia dela Sibiu și-l întrebă unde ar fi mai bine să tragă. — „Fără îndoială”, — zise Bodoni, — în palatul prințului Andrei. La care vorbe Mihaiu răspunde: „Ce? nu sînt eu încă biruitor?” — mirîndu-se că încă se da numele lui Andreiu unui palat, care acum era cu drept cuvînt al seu. Toată oștiimea se împărți în liniște și cu o rînduială prin ospetării și case publice, fără a face nici o pagubă sau vătămare locuitorilor. Nimeni n'ar fi îndrăznit a face vre-un rău, știind pe strașnicul Domn acolea.

Esemplul supunerii dat de Alba-Iulia l'au urmat și celelalte cetăți. Clujul s'a închinat în 4 Nov. și primi în garnisoană 1000 soldați sub comanda banului *Mihalcea*. Vestii apoi amnestie tuturor, cari se vor supune și 3000 ostași se împărțiră prin țeară să facă ordine. Mihaiu își luă atunci următorul titlu:

Mihaiu Voevodul Țerei-Românești, al sfîinției Maiestăți cesaro-crașiei consilier și locuitor asupra Ardealului și de oastei Maiestății Sale dincoace de Ardeal și de părțile lui supuse căpitane.

Bălcescu încheie astfel capitoul despre intrarea lui Mihaiu în Alba-Iulia:

Știrea biruinței lui asupra cardinalului fiind îndată dusă prin scrisori la împăratul Rudolf, acesta se bucură foarte mult și o vesti întregii împărății, dînd lui Mihaiu cele mai mărețe laude. Toată lumea era acum plină de numele lui Mihaiu-Vodă și minunată de rezele lui isbânzi. Prin vitejia lui, pustiirile Turcilor și Tătarilor fusese stavilite și creștinii trăiau liniștiți sub apărarea sabiei sale pururea învingătoare. Acum tot el, pedepsind pe rebeli și împăcînd turburările popoarelor, da în mîinile cesarului cheile *Daciilor*. Nimic nu mai lipsea gloriei lui și, după spusa istoricului Bisselius, lui i-se aplica, în mintea națiunilor creștine, vechea cîntare de biruință a bisericeii, în care se proslăvește ca biruitor al tuturor celor răi, sfîntul patron al vitejilor și mai cu osebie al lui Mihaiu, cerescul Voevod și Arhanghel Mihail.

Se știe că mărirea bravului Domn nu finu mult. La 29 August 1601 el fu omorît de simbrășii lui Basta. Acest fatal dat se va celebra în anul 1901 cum se cuvine, de toată româ-nimea.

La

Abonament lunar

pentru

Noemvrie st. vechiu

învîta

Administrația ziarului „TRIBUNA“.

Scrisoare din Sătmăr.

Sanislău, 24 Octomvrie n.

Cedez unui simțemînt jalnic al sufletului meu acum, cînd plec în deputație, în fața națiunii mele române, cu martori, cari sînt suspinele confrăților nostri sanislăuani, grănițeri ai românismului. Umblu în deputație și cer ascultare în numele acelor Români neaoși, cari azi, la 24 Octomvrie au părăsit casa comunală, cu capul în piept, cu ochii pironiți în pămînt și cu pleoapele grele de lacrimile desamăgirii, căci Ungurii în contra așteptării lor, li-au ales un notar, care nu știe nimic românește. Aceasta a fost un adevărat scandal, o flagrantă vătămare de drept în contra Românilor.

Această faptă a Ungurilor ar trebui sbiciuită! Nu e iertat să suferim nedreptatea, numai dreptatea are drept la existență.

Fiind aici Românii cei mai mulți votisanți, și-au fost prepus, că vor alege notar român, însă cei trei concurenți români nu fură candidați, numai ceilalți trei concurenți maghiari. A mai fost un concurent „chibiț” (Ungur), notar eliminat, și acesta ca om fără caracter fu lăsat afară cu Românii. Și așa votisanții români nevoțînd pe nime părăsiră sala legii fără de lege.

Pe fața domnului Alesandru Bonea (Român), ofițiar postal în loc, se vedea marcant întipărirea indignației extreme. Observînd aceasta capelanul șvab, Schwegler — un renegat — îi șopti:

— Domnule Bonea! griji, că te joci cu ofițiu!

DL Bonea nefăcîndu-l demn de răspuns: tăcu.

Preotul evanghelic-reformat a zis în auzul mai multora cătră plebanul Șvab: — Nem fognak többet oláhul ugatni a falu házában! — nu vor lătra mai mult valahește în casa satului.

Atunci protopopul român din loc s'a sculat și le-a ținut o vorbire pregnantă despre multe adevăruri triste, reclamînd cu energie la un ș. al legii, care zice, că dacă una din cinci părți ai membrilor votisanți pretind: ca antistia comunală să știe românește: trebuie să știe românește etc., finind cu cuvintele:

— Noi nu pretindem ca notarul să fie Român, ci pretindem ca notarul să știe românește!

Deși vorbirea protopopului căzu ca fulgerul lui Jupiter tonans asupra capetelor șovinștilor maghiari; deși erau displaceute inimilor maghiare; deși i'au călcat pe islic: l'au ascultat fără sgomot, că dînsul știe să îmbrace cugetele cu multă finețu și politețu, precum ele pot să ese numai din gura unui preot creștin!

Pretorul: Domahidy Elemér, antagonistul Românilor, marele augur al șovinștilor maghiari, a ticăzit în dreapta și în stînga, zicînd, că el a făcut destul patriotismului, cui nu-i place apeleze!

Vedeți, stîmăți cetitori: la Ungur patriotismul e „călcarea legii”, crima e patriotism.

Aici n'ai alta decît să beai păharul până-n fund și apoi să trăiești, sau să mori!...

Și oare ce soarte așteaptă pe o nație, care calcă sub picioare dreptul omenească a altor nații din patria comună?

Avem dovezi istorice. O, câte nații nedrepte s'au șters de pe fața pămîntului, fără urmă. O, câte s'au prăbușit în mormînt.

Altcum vedă-vor ei urmările: dacă seamănă fărădelege, vor secera pedepsa; în urma crimei umblă pierirea. Da ei Ungurii ne apasă pe noi, voesc să ne răpescă drepturile de pe catedrele școalelor, de pe amvonurile bisericilor, de prin casele legilor, hulin-du-ne, rușinîndu-ne și batjocorindu-ne. Libertatea noastră constituțională se vătămă și prin legi, ce șovinștii maghiari le făuresc mereu, pentru-că ei sînt: „jô hazafi”.

Ei nu știu, sau nu vreau să știe, că atunci ar fi într'adevăr „jô hazafi”, de-ar iubi popoarele patriei și ar stîmna drepturile lor, constituind egalitate.

E teribil, că ori-unde ne întîlnim cu Unguri, se vede pe fața lor, pe fața acestei pronie ticăloasă, care ne îngrijeste, că i'ar plăcea să pierim de pe pămînt toți Românii. Dar' nu ne va lăsa Dumnezeu Românilor!

De n'a pierit Românul, cînd nu vedea lumina, cum se piară acum, cînd cu ochiul lui vede comorile sale moștenite de veacuri; cînd cunoaște descendența sa „română”; cînd are drept la gloria viitorului seu.

Veturia Lazăr de Purcăreți.

De pe la noi.

— Dela raportorii nostri. —

Micuș, 30 Oct. n. — Cel mai nou defraudant e notarul de aici, Fosztó Elek (Nomen et omen. Red.) „La prins chiar baronul din Micuș, Zeik József, cu un prevent de a lui Crăciun Ciortea de 17 fl. 50 cr., pe care voia să-l încasseze a doua-oră, cu peste 22 fl. cu jucufii cu tot. Judecătoria a constatat acum, că defraudantul Fosztó a mai înstrăinat 900 fl.

Vinovatul imediat a fost suspendat. Femeia i's-a dus dela el cu toate mobilele ce a avut; acum nu au ce lua de pe el.

Părerea cea bună a oamenilor din Micuș și Indol e, că au scăpat de notarul, care avea o sucă rea, bătea pe bieții oameni.

Micușul și Indolul sînt comune curat românești. Ar fi de dorit deci să concureze și notari români, ca să fie aleși în locul lui Fosztó! „Chimă”.

Cronica zilei.

Sibiu, 1 Nov. n.

Memento. 2 Noemvrie: Reun. inv. gr.-cat. din desp. Roșiei-montane, adun. gen. în Abrud.

4 Noemvrie: Reuniune economică din Orăștie, adunare constituantă în localul casei române, la 4 ore p. m.

5 Noemvrie: Reun. inv. gr.-cat., desp. Aiud, adun. gen. în Cacova. — Concertul reun. rom. de cîntări în Bistrița.

5-6 Noemvrie: Reun. inv. gr.-cat. „Mariana” din vicariatul Rodnei, adun. gen. în Bistrița. — Reun. inv. gr.-cat. din ținutul Lugojului, adun. gen. în Comloșul-mare.

7 Noemvrie: Reun. inv. gr.-cat. din tractele ppești ale Mureșului și Șomutei, adun. gen. în Remetea. — Reun. de cîntări și musică din Caransebeș, adun. gen. în Caransebeș.

bit armile lui Caraiman și ale lui Ahmet care ați îmbogățit Țeara-Românească cu jafurile Barbarilor? Pentru-ce puterile voastre sînt acum topite, mîinile voastre slăbite și inimile voastre fără bărbăție? Și — aceea ce este rușinos de spus, ne-vrednic de făcut, — pentru-ce mîinile voastre armate chiamă în ajutorul lor picioarele voastre nearmate? Astfel oare o să biruiți și o să luați Ardealul? Astfel o să umpleți casele voastre de dobandă? Pentru-ce dar' nu v'opriți? Nu vreați oare mai bine a dobîndi astăzi gloria, decît o vecinică necinste?

Prin asemenea cuvinte îi apostrofa Mihaiu; dar' spaima era mai puternică decît rușinea. Ea biruia nu numai cuvintele, ci încă rîinile și loviturile. În dosul taberei Românilor era un deal pîlțisor, înconjurat cu șanțuri, lângă satul Heltau (Cisnădie). De abia în acel loc, numit tufișul Cisnădiei, Mihaiu isbuti a opri fuga ostașilor, a-i întocmi în orînduială și a-i întoarce cu fața cătră dușman.

Ungurii făcuseră un pas mare spre biruință și ar fi putut isbuti a sparge cu totul și a reslăși oastea noastră spăimîntată și pusă pe goană și a împedea pe Mihaiu-Vodă a o întocmi din nou, dacă acei ce comandau reserva ar fi dus-o în ajutorul lui Barcsai și a lui Moise, care isbutiseră a înfrînge armia română; dar' Corniș și Pancratie Sennyoi ținură în nemiscare reserva ce era sub comanda lor. În vremea aceea, Mihaiu își clădi oștile din nou asupra vrășmașului. El porni înainte două cete de Polonezi ce nu dedeseră încă în acea zi, care năvăliră cu furie asupra oștilor lui Barcsai și Moise, uigînd și rîsturnînd totul dinaintea lor. Moise și Barcsai spriginiră cătră această furtunoasă is-

Moise Sécuiul fu împins înapoi de Mako și perđu multă lume în retragerea sa. Un steag investit cu semnele Bathoreștilor fu răpit dela oastea sa; stegarii Toma numit Grecul, Stefan Szeplaki și Tudor Colbaz fură omorîți.

Petre Huszar din aripa stînga, vîzînd oastea lui Moise că a dat înapoi și că bătălia este mai perđuță, grăbi a alerga într'ajutorul lui Moise cu voinica trupă de lăncieri ce comanda, și dînd asupra Ungurilor și Sêrbilor lui Mihaiu, osteniți de o lungă luptă, îi respinse înapoi. Vîzînd aceasta, Mihaiu cu rămașița călărimei sale ungurești și românești, cu cea mai mare parte din reserva sa, aleargă însuși asupra lui Petre Huszar, da ajutor Ungurilor și Sêrbilor sei, și după multă vîrsare de sînge, respinge înapoi toate trupele lui Huszar, încremenite de atîta voinicie. Mihaiu însuși alerga ca un leu prin mijlocul vrășmașilor, ținînd în mînă sabia sa groaznică și amenințătoare, cu care doborîa în dreapta și în stînga pe cîți întîmpina. El nu se mulțumi însă a inima pe ai sei prin exemplul ce le da, ci încă prin cuvinte îi îndemna, îi împingea, îi îmbărbăta spre a se folosi de acest minut prîncios ca să spargă de tot armia dușmană.

Ungurii acum perduseră bătăia; armia lor în risipă fugea în toate părțile; reserva numai singură mai țină. Această trupă numeroasă și curajoasă, care încă nu dedese în bătăie, stătu în ajutor la celelalte oști, le opri din fuga lor și le sili a se întoarce spre armia improtivnică. Andreiu Barcsai, Moise Sécuiul, Stefan Tahi, Petre Huszar și ceilalți capi, temîndu-se ca isbînda lui Mihaiu să nu se prelungească, și spre a pune stavilă furioaselor sale isbiri, se

îndemnă și se îmbărbătează unii pe alții, își pun în orînduială batalioanele ale căror rînduri erau stricate, și cu energia desperărei, cu o numeroasă călărime de lănceri și cu toată pedestrima guardiei, furios se aruncă asupra lui Mihaiu, mîndru și sigur acum de isbînda sa. Lupta reîncepe atunci cu mare înversurare din amîndouă părțile și ajunge îngrozitoare, desperată. Românii și Ungurii se sfîșie unii pe alții ca niște tigri flămînzii, stînd bine că prețul biruinței e frumoasă și mînoasă țeară a Ardealului. Unii se luptă ca s'o țină; ceilalți ca să iee înapoi moștenirea pîn-tească. Biruința multă vreme stătu nehotărîtă, până cînd silințele desperate ale Ungurilor și improspătarea oștilor lor, sparseră oastea ostentă a lui Mihaiu și o siliră a da dos. Cea mai spăimîntătoare neorînduială intră atunci în rîndurile acelor ostași, care cătră timp înainte erau biruitori. Fuga lor fu atît de repede, încât cu mare greu Mihaiu isbuti a-i opri în loc. Călare pe un cal spumegător plin de foc, acoperit de sudoare și de praf, el alerga într'o parte și într'alta, întrebînd cînd îndemnările, cînd amenințările, cînd însăși loviturile, spre a întoarce pe ostași sei la bătăie. El isbuti mai întăiu prin autoritatea persoanei sale a opri steagurile; apoi pe lîngă dînsule, se nevoi a opri pe fugări strigăndu-le:

»Ce va să zică această mișelie. Ce va să zică această spăimîntare neobici-nită, care v'face să lăsați a v'escapa din mîni o biruință cîștigată? Voi v' trageți dintr'o luptă cu noroc începută; voi dați pas unui dușman îngrozit și în risipă a-și aduna puterile. Unde sînteți voi, vitejii mei soldați, care odinioară ați pustiit Bulgaria, care ați zdro-

Din Bucovina. »Patria« scrie, că clubul parlamentar român bucovinean, în frunte cu mareșalul țerei dl Iancu Lupul, a intervenit în corpore la ministrul -presedinte Clary și la ministrul de interne Koerber, ca să pună capăt terorismului și mai ales șicanelor privitoare la adunarea preoților români din Bucovina, ce avea să se țină luni; ear' deputații baron Vasilco și Dr. George Popovici au fost însărcinați să constate la fața locului șicanele și terorismul, cărora sunt espusi preoții români bucovineni. Despre ținerea conferinței preoțești n'avem încă nici o știre.

Sfințire de biserică. Duminecă, în 19 Noemvrie n. se va face sfințirea bisericii noue gr-catolice din Figa. După actul sfințirii prânz comun la casa parohială (prețul de persoană 1 fl.), ear' seara petrecere în favorul bisericii (prețul 80 cr. persoană și 2 fl. familia).

Avansare. Dl Iuliu Muntean, vice-procuror la tribunalul din loc, a fost numit, fără concurs, jude de tribunal tot aici.

Avis. Toți domni cari doresc a lua parte la adunarea generală a reuniunii învățătorilor gr-cat. »Marianae«, care se va țină la 5 și 6 Noemvrie în orașul Bistrița, sunt rugați, ca cât mai în grabă să se adreseze prin o corespondență la Teodor A. Bogdan și Iuliu Chitta, învățători români în Bistrița.

În 5 Noemvrie seara la 8 ore se va da un concert împreună cu declarări în sala cea mare a hotelului orășenesc, împreună cu joc pentru inteligență.

Programul e bine ales și se speștează că toate piesele vor reuși și vor satisface dorințele publicului. E de dorit și se așteaptă, ca la acest concert împreună cu joc să se întruiească toată inteligența atât cei din oraș și jur, cât și cei din întreg comitatul. Pregătiri se fac.

Comitetul de încauturare va purta cocarde. Asemenea și comitetul aranjator, precum și corul din Bistrița și Șoimuș — se înțelege că de deosebite culori.

La adunare va presida rev. domn Dr. Pop, vicar al Năseului.

Prânzul se va țină în »Gewerbeverein« și costă 1 fl. 30 cr. de persoană.

Toți cei-ce oțesc acest avis să privească ca invitați.

Comitetul.

Numire. Dl Ioan Rusu Abrudeanu, fost oare-când colaborator al »Tribunei« și actualmente prim reporter al ziarului »Timpul« din București, este numit șef al biroului de pasapoarte dela prefectura poliției din capitala României. După-cât aflăm, dl Rusu Abrudeanu nu va părăsi însă cariera ziaristică, continuând și pe viitor a colabora la »Timpul«.

Însurătăți. Ioan Ianișek, grădinarul princiului de San-Marco pe domeniul din Torontal, s'a fidanțat în Bechierecul-mare cu veduța Drului Petrescu, fost medic în Szent-Hubert (Torontal). Mirele e de 76 ani, mireasa de 64, — la olată 140 ani.

Moarte oribilă. Fetița de cinci ani a lui Petru Marculescu din Husușeu (cerul Lipovei), jucându-se la cuptor și-a aprins hăinuțele. A murit între chinuri grozave.

bire; dar, văzând că nime nu le vine întru ajutor, că flancul lor descoperit e amenințat de Mihaieu, se trag cu grabă spre rezervă. Atunci o ceată de Poloni ce slujeau în armia lui Andrei, văzând fuga Ungurilor și crezând că bătaia e pierdută de dișii, trec lângă compatrioții lor în armia noastră. În vreme-ce se petreceau acestea, Gaspar Corniş, general-șef al dușmanului, voind să facă o recunoaștere spre dreapta ca să vadă ce e de făcut în starea de atunci a luptei, fu fără veste ocolit de scadroanele moldovene ce slujeau în armia noastră; îl prinseră și îl aduseră dinaintea lui Mihaieu, care, cunoscându-l de mult din solile lui și respectând virtutea și vrednicia ce împodobeau pe acest laudat războinic, îl trată bine și-l puse în loc sigur ca să nu i-se întâmple nimic. »Au fost unii«, — zice Bethlen, — »vrășmași ai cinstii și ai reputației lui, care au zis că Corniş de bunăvoie și într'adins s'a lăsat a fi prins și dus la Mihaieu, fiind din partida împăratului«. Analizii străini stau însă la îndoială despre aceasta. Prinsoarea fără veste a generalului-șef, desertarea Polonilor, spargerea oștilor lui Moise și ale lui Barcsai, încremenirea de spaimă pe Andrei și pe ostașii sei, încât ei nu mai îndrăzniră a ține luptă cu Mihaieu, în vreme-ce acesta, reîmbrăbătând pe ai sei, se aruncă puternic înainte, taie, turbură și pune în neorânduială toate cetele ungurești.

Era acum trei ciasuri după amezii Andrei, care dela șapte ciasuri dimineață stătuse în același loc, văzând acum, după o bătaie de cinci ciasuri, armia sa, în risipă, fără speranță de a mai îndrepta bătaia, gândi la sine spre a se mântui prin fugă, după povăța unora și înainte de scapătutul soarelui, el își părăsi postul și armata, luând fuga, înso-

Demonstrație cu ori-ce preț. Universitarii maghiari din Budapesta (»az egyetem hazafias polgársága«, zice telegrama), cam 1500 au ținut adunarea de protestare în contra ordinului despre »jelen« al ministrului de războiu și au hotărât să demonstreze în fiecare zi, până-ce se va da »națiunei« satisfacție pentru ofensa la adresa »demnității naționale«. Au și început isprava plecând la clubul liberal între vociferări și cântarea cântecului lui Kossuth. Poliția însă i-a împrăștiat. Au plecat la locuința deputatului kossuthist Barabás Béla, dar' în strada Kerepes poliția i-a împrăștiat de nou. S'au adunat apoi la universitate, manifestându-și indignarea patriotică prin sberături și huiduieli la adresa ministrului de războiu.

Generali noi. Foaia oficială militară publică numirea Arhiducilor Otto (nepotul) și Leopold Salvator (ginerelul M, Sale) de generali-feldmarșal-leutenanți, și de generali-feldzeugmeister a cavalerului Ludovic Schwitter, comandant al corpului 7 de armată din Timișoara.

„Hier“ la tribunal. Infanteristul Paul Vidra, pentru bătaia de pe timpul când era civil, a fost citat zilele trecute la tribunalul din Budapesta. La apelul presidentului acusatul a răspuns cu »hier«! — »Maghiar ești d-ta?« — îl întreabă presidentul. — »Maghiar da!« — »Apoi de ce răspunzi »hier«?« — »Mă rog, nu mai știu omul de ce se țină. Dacă răspunde »jelen« îl închide, dacă răspunde »hier« eără îl închide. Apoi dacă merge pe închise, mai bucuos vreau să nu închis după reglement«. — »Ia-ți de pe cap chiviera!« — »Nu se poate. Forschriftul poruncește, că până-când am încinsă cureaua baionetei, trebuie să țin chiviera pe cap«. — În fine, după multe persuadări și-a luat de pe cap chiviera, dar' și-a descins și cureaua — ca să fie după »Forschrift«. Procedându-se la pertractarea procesului, Vidra și alți doi soți ai sei au fost osândiți la închisoare de trei luni și amendă de câte cinci florini.

Regele George al Greciei a sosit alaltă-seară la Viena, venind din Paris. În Viena va petrece câteva zile.

Arsă de vie. În Nagy-Darocz băiatul de 6 ani și fetița de 4 ani a lui Ioan Varga jucându-se în grădina cu chibrite, băiatul a aprins hainele soriorei sale. Când au observat părinții primejdia, nenorocita copilă murise deja.

Distincțiuni preînalte. M. Sa a conferit translatorului ministerial Silvius Suciu din Budapesta titlul de secretar ministerial, ear' notarului Ioan Vaida din Oláh-Fodorháza crucea de argint pentru merite.

Dela teatru. Aseară și-a luat rămas bun d-soara Agata Bărescu dela teatrul german din Sibiu, și peste tot dela teatrul german. Nu va mai păși pe bină germană, angajată fiind acum la Teatrul Național din București, unde pe la mijlocul lunii acesteia își va începe reprezentațiile, în limba ei maternă. De rămas bun, și totodată în beneficiul d-soarei Bărescu, s'a jucat aseară piesa nouă a lui Zola, intitulată »Te-

tit fiind de o sută de călăreți, între care erau frate-seu Ioan Iffiu, Ioan Gerendi, George Falatici, Ioan Beldi cu fiii sei Pavel și Clement, Toma Ozomortany, Nicolae Mico și mulți alții. Oastea lui Andrei, părăsită astfel de prințul seu și lipsită de generalul seu robic, căută a mai ține până la sosirea nopții, ce nu era departe, ca să se poată trage în siguranță. Obosirea armiei noastre o ajută întru aceasta. Noaptea acum sosise și bătaia tot mai ținea. Pancratie Sennyei, Moise Sécuiul, Stefan Toldi, Petre Huszar mai spingiră încă mai mult isbirii ale lui Grigorie Mako, când pe la opt ciasuri, Mihaieu înțelegând de fuga lui Andrei și pricepând că bătaia nu mai este nehotărâtă și că rămânea numai a o sfîrși, împinge înainte câteva cete din oastea sa, zicându-le:

»Fetii mei, mai opintiți încă odată; biruința e a noastră; vitejia noastră mi-o cheazăuște. Năvala acestor cete sparge cu totul rămășița oștilor lui Andrei și le pune la fugă. »Ei se trag în tăcere«, — zice Bethlen, — »cu pași grabnici și fără rînduială, părăsind Românilor tabăra, biruința și patria«. Ai noștri se aruncă îndată în tabăra ungurească, unde găsiră și prădară mult aur, argint, haine, cai, corturi, multe steaguri și patruzeci și cinci tunuri. Ostașii noștri petrecură noaptea aceea prădând tabăra ungurească și sberătorind biruința lor prin mese, cântece și chioțe de veselie. Armia lui Andrei lăsase pe câmpul bătăliei 2027 morți și aproape la 1000 rănițiși prinși. Întră acești din urmă, afară de generalul Corniş căzuse și George Ravazdi, pe care Sécuii, urându-l de moarte pentru trănăia cu care pedepsise revolta lor, îl omorîră a douăzi după bătălie. Asemenea pați de cătră Români și sécuiianul Wolfgang

reze Raquin, tragedie în patru acte. Talentul și arta d-soarei Bărescu se cere, ca și din acest monstru literar, numit »tragedie«, — probabil numai pentru-că se întâmplă unul după altul, patru casuri de moarte »tragice« în decursul evenimentelor ce se percurg cu celeritate, dar' totodată și cu o improbabilitate zolaistă, — se se poată face obiect de atracție pentru mintea privitorului. De altcun d-soara Bărescu ar ști face dintr'un rol pantomimic, în care n'are să rostească nici un cuvânt, rol de artă, numai prin mișcările corpului, prin mimica ei admirabilă și neîntrecută. Casa, bine cercetată, deși nu de tot plină, a aplaudat frenetic pe distinsa noastră artistă, cu care acum nu se va mai întâlni așa curând.

Sindicatul ziaristilor din București a proclamat membri de onoare pe d-nii I. Calinderu, B. P. Hașdeu, Titu Maiorescu, V. A. Urechia, G. Panu și I. Bibicescu.

„TRIBUNA“ se poate cum-păra cu numărul a 5 cr. în Sibiu la librăria Michaelis, strada Căminului 27, ear' în Alba-Iulia la librăria Weiss (la loterie) în piață.

Zatureczky Paula. În comuna Hegyköz-Kovácsi (Bihor) țeranul Varga János plecase la câmp împreună cu nevastă-sa, lăsând incuiați în casă pe cei trei copilași ai lor. Casa țeranului s'a aprins, nu se știe cum, și în scurt era întreagă cuprinsă de flăcări. Paula, frumoasa fiică a proprietarului vecin, a observat din curtea castelului primejdia și știind că acasă la Varga nu sunt decât doar' copilași, a alergat acolo și punând umărul în ușa a scos-o din țîșini, a intrat în casă, unde într'un unghet plângeau doi copilași în jurul unui leagăn în care încă era un băiețel. Coperișul de troscie ardea cu bobotaie, grinzile trosneau, ear' în casă era besună de fum, luminată din când în când numai de flăcările ce isbiau în ferestre. Prin fum și flăcări fata a scos în curte pe cei doi copilași mai mărișori, apoi s'a repezit de nou în casă, scoțînd și pe băiatul din leagăn. Cu acesta a trebuit să treacă formal prin bobotaie, căci troscia de pe coperiș căzuse în preajma ușei și ardea acolo. Tocmai-când s'arborător balurilor de elită eșia prin flăcări cu al treilea băiețel, cernită de funingine și cu părul și hainele părjole, sosiseră la sfîns oamenii dimprejur. Ovațiunile făcute curajoasei domnișoare erau ceva de nedescris, multe mame îi sărutau chiar mâinile. Într-aceea sosesc dela câmp și părinții copilor; mama lor se repeze să străbată prin bobotaie, ca să-și scoată din casă copilași; oamenii dau s'o rețină, ear' dînsa strigănd: »Copiii mei! Lăsați-mă să-mi scot copiii!« — se luptă să pătrundă printre oameni. Pe când ea se sbuciuma astfel, sosește din o curte vecină domnișoara Zatureczky aducînd de mână pe cei doi băieți mai mărișori și ținînd în brațe pe cel mititel. Mulți ochi erau scaldăți în lacrimi, privind întâlnirea mamei cu copilașii ei crezuți arși în flăcări.

Domnișoara Zatureczky Paula este eroina zilei; întreg ținutul o sberătoarește și o felicită pentru eroica faptă; cei cari până acum o cunoșteau numai ca excelentă dansatoare și frumoasă balurilor, acum o admiră și ca eroină.

Corniş. Toți ceialalți prinși, cu mărînmie de Mihaieu fură liberați. Perderea noastră a trebuit încă să fie însemnată, deși mai mică decât a Ungurilor. Dintre ai noștri încă rămăseră morți mai mulți ostași de rînd, în vreme-ce din Unguri pîcără mulți nobili, între care, afară de cei mai sus însemnați, fură Francisc Tholdalos, Ioan Sassaovii, Mihaieu Culpenius ce purta steagul gardei, Ioan Berede, Danil Rako și alții.

»Multe femei unguroaice«, — zice Stavrinis, — rămăseră veduwe în ziua aceea; turburatu-s'a soarele și ziua s'a întunecat; praful în aer se înălța și pămîntul tot s'a roșit de sângele vărsat... Să fi văzut acolo trupuri moarte și tineri viteji cum zăceau în țîșină, goi fără suflare. Leșurile ce stau mormane în câmpie, fură adunate de locuitorii Sibiului și îngropate toate la olată. Astfel acei ce cu puțin înainte erau dușmani înverșunați, mijlocind natura, se lăsară fără împotrivire a fi împreunăți într-aceiași mormânt. Fiindcă groapa făcută nu putea cuprinde atîta morți, grămădînd trupele unul peste altul, pîund între fiecare din ele o mână de iarbă, astfel încât se făcă o movilă mare, ce se întindea la un mil de oraș, și »care va fi«, — zice dureros Bethlen, — »pentru veacurile viitoare un monument vecinic de peirea Ardealului«.

Astfel fu bătălia dela Sibiu, una dintre cele mai vestite în analele gloriei române. Ea fu mult mai mare prin rezultatele ei, căci ne făcî îndată stăpîni ai Ardealului.

Comitetul »Ligei Culturale«, sec. Mehedintzi, în dorința sa de-a populariza cât mai mult chestiunea națională, a decis organizarea unui ciclu de conferințe naționale, cari se vor desfășura în ordinea ce urmează: Sâmbătă, 23 Octomvrie: dl Const. Armașu: »Rolul Românilor în Orientul Europei«. Sâmbătă, 6 Noemvrie: dl Dr. St. V. Nanul: »Educațiunea națională«. Sâmbătă, 20 Noemvrie: dl Const. N. Tanoviceanu: »Amicii și vrășmașii chestiunii naționale«. Sâmbătă, 4 Decemvrie: dl D. C. Bungețianu: »Despre patriotism«. Sâmbătă, 11 Decemvrie: »Situatiunea politică, economică și culturală a Românilor trans-carpatini«. Conferințele se vor ține în ordinea și zilele indicate mai sus, în sala de gimnastică a liceului »Traian«. Eată un exemplu vrednic de urmat.

Anunț jalnic.

Azi, uite, sînt în doliu
Și condolențe cer,
Căci n'am în portofoliu
Nici barem un crucer.

Știri mărunte. Orașul Iliă, comitatul Hunedoarei, cu începere dela 1 Decemvrie va avea oficiu de dare.

— Țeranul Kaja János din Agria certându-se cu soacră-sa, a lovit-o cu pumnul n cap până a ucis-o.

— Czike György, inmanuator în Canija-mare, s'a spânzurat. A comis faptil în beție.

Tribuna Literară.

INFORMAȚIUNI.

„Liga Română“, revistă săptămînală pentru interesele culturale a tuturor Românilor. Apare în București în fiecare Duminecă. Anul IV, nr. 41 din 17 Octomvrie v. are următorul cuprins: Refinviere, de Gheorghiu. — D'ale studenților, de Constantin C. Brăescu, student. — Apel, de Constantin I. Naum. — Un glas de bărbăție, de Rucăreanu. — Latinitatea noastră, de Romanus. — Valahii în Roma, de Sylvius. — Relații maghiaro-bulgare (urmare și fine), de S. S. Secula. — Din Bucovina (O adunare a preoților). — Pentru masa studenților din Brașov, de Virgil Oniț, directorul școlilor medii gr-ort. române. — Die Wallachen in Rom, de R. — Ein Ragerungsprogramm, de Austriaeus. — Informațiuni.

A apărut.

Emineescu pesimist, profet și economist — de I. S. Ordeanu. Broșură interesantă, de concepțiune originală; merită toată atențiunea. Are 106 pagini, costă 1 leu.

„Amicul Poporului“, îndreptător în cauze administrative și judecătorești pentru poporul român, de Titu Vuculescu, pretor în Pecica (M-Pécska). Prețul 50 cr. Se poate cumpăra numai la autor. Cartea conține multe sfaturi de folos în cauze amintite mai sus, e scrisă în limbă pe înțelesul poporului. O recomandăm în atențiunea cetitorilor noștri.

Zilele aceste a apărut o scriere de mare importanță pentru istoriografia noastră; este vorba de o carte a dlui Ioan Sărbu, din Rudăria în Bănat care scrisă în nemțește, poartă titlul: *Mateiu-Vodă-Basarabas Auswärtige Beziehungen* (Zur Geschichte des europäischen Orients), Leipzig. Edit. j. Wilhelm Friedrich, 1899. În VIII-o, 356 pag. + X.

Această lucrare foarte documentată și foarte conștiențioasă, tratează despre relațiunile esteriore ale lui Mateiu Basarab și face un mare serviciu istoriei noastre naționale.

FELURIMI.

Primul foiletonist. Cine a avut cel dintău ideea de a întrebuița partea, etajul de jos al unui ziar pentru a scrie ceva diferit de politică? — Un iesuit! Eată fiorosul răspuns.

Se știe cu siguranță că foiletonul, după cum îl arată chiar numele, a fost introdus în Franția și de acolo l-au luat și gazetele altor țări.

Foiletonul își are originea lui bine stabilită.

În literatura franceză un scriitor botezat »Le père du feuilleton« (părintele foiletonului), *abatele Geoffroy* a scris, dela 1800 până la 1814 o serie de foiletoane la »Journal des Débats«. El e cel dintău critic teatral care a început să scrie în locul de jos al gazetei, articole sub titlul cărora îl adăoga vorba »feuilleton«, el a fost cel dintău foiletonist.

Un scriitor istoric, francez, *Charles Marc des Granges*, a scris o carte în-

treagă asupra lui Geoffroy, în care scop el a cetit toate articolele isvorite din peana fecundă a acestui scriitor. L-a costat de sigur foarte multă muncă, de oare-ce *abatele Geoffroy* a scris nici mai mult nici mai puțin de 7237 articole și acestea nu formează decât jumătate din activitatea lui totală.

Era un timp când Geoffroy era foarte cunoscut în cercurile teatrale; nu era actor, nu era ziarist, care să nu poată povesti ceva despre el. Isi avea legenda lui proprie ca și împăratul Napoleon; umbra lui Geoffroy se vedea scotocind mereu în fundul teatrului modern.

Une-ori — așa se povestește despre el — uita să-și scrie foiletonul și dacă era invitat la vre-un prânz într-o casă mare, cerea numai decât hârtie și creion și începea să scrie. Fiecare foaie scrisă era trimisă la litografie, și la dessert, Geoffroy își făcea corectura.

Julianus Ludovicus Geoffroy Rhedonaeus — cum se numia Geoffroy — în anii sei de școlărie, a făcut primele studii în Rennes, în gimnasiul iesuitilor. Când ordinul a fost isgonit din Franția, Geoffroy, a fost nevoit să-și schimbe cariera, mai ales că din firea lui nu prea era înclinat spre călugărie.

S'a însurat, a studiat mai departe, a obținut titluri academice, a fost numit profesor, s'a împrietinit cu Fréon, cunoscutul dușman al lui Voltaire și a luat după moartea celui dintău conducerea revistei »Année littéraire«, a cărei țintă era combaterea așa numitelor idei nouă. Din cele 7237 articole, câteva mii au fost scrise în contra lui Voltaire.

Revoluția și timpurile sbuciumate prin care a trecut Franția la sfîrșitul secolului trecut, l-au silit pe profesorul universitar Geoffroy, să se retragă într'un sat din apropierea Parisului și acolo să facă pe învățătorul.

Dar' timpurile mohorîte au trecut și Geoffroy a fost chemat în Paris, unde — după puțin timp — Bertin, proprietarul jurnalului de »Débats«, l-a luat la acel jurnal, în care a și apărut la 2 Maiu 1800, primul foileton.

La 28 Ianuarie 1800, s'a despărțit printr-o linie, partea de sus a gazetei de cea de jos.

MAI NOU.

Războiul.

În jurul orașului *Ladysmith* decurg lupte crâncene. Rapoartele telefonice ale lui *White vestes*, că trupele engleze au respins pe Buri, dar' se crede, că nu e acesta adevărul. În ori-ce caștirile de proveniență engleză trebuie primite cu rezervă.

Guvernul englez prevede mari pericole, de oare-ce a dat ordin de mobilizare pentru întreaga flotă. Asemenea se mobilizează miliția teritorială.

Supremul comandant al trupelor engleze din Africa, generalul *Buller* a sosit în orașul Cap, unde a fost primit cu paradă militară. Englezii sperează, că în 14 zile vor sosi în Africa toate trupele mobilizate. În 31 Octomvrie c. au plecat trupele din *Canada*.

Ministerul de războiu din Londra a anunțat oficial, că nu va comunica buletine despre lupta dela *Ladysmith*, până nu se va sfîrși lupta.

Teatru orășenesc în Sibiu.

Direcțiunea: **Leo Bauer.**

Joi, 2 Noemvrie n.

Debutul cântărețului de operă

Ernst Wang.

Das verwunschene Schloss.

Operă în 3 acte, de Millöcker.

Începutul la 7 ore seara.

Sosiți în Sibiu.

La 1 Octomvrie n. 1899.

Hotel »*Impăratul Romanilor*«: Grecul, Maximovici, din Cernăuți, privatier; Szalántzi, forestier din Alba-Iulia; Pakey, inginer din Cluj; Kuncze, notar din Török-Szt-Miklós; Zehan, avocat din Dicio-Sân-Martin; Tremolieres din Paris, Miklosy, Böleskey, Schlesinger, din Budapesta, comercianți.

Hotel »*Neurivher*«: Kezdivásárhelyi, căpitan din Tîrgul-Mureșului; Porányi, voluntar din Oradea-mare; Morar, notar din Vesteim.

Hotel »*Meltzer*«: Dacorta, Mejerotto, antreprenori din Robești; Dragoș, esecutor din Norichiu; Piso, comerciant din Hondol; Eaten, voiajor din Viena.

Hotel »*Habermann*«: Stroia, pantofar, din Reghinul-săseac.

Almanachul învățătorului român.

Apel către frații colegi și către amicii școlii române.

A apărut, și se află de vânzare la subscrisul și la „Tipografia”, societate pe acțiuni în Sibiu, strada Poplăcei nr. 15.

„Almanachul învățătorului român”

pe anul școlar 1899—1900.

Dacă în lipsa de abonamente suficiente și în fața speselor mari, pe lângă toate opintirile, nu ne-a fost cu putință a reduce prețul, ceea ce am fi dorit din toată inima, aceasta se compensează pe deplin prin faptul, că în acest an *Almanachul* a apărut cu mari îmbunătățiri atât la cuprins, ce s-a îmbogățit cu material de mare folos învățătorilor, cât și îndeosebi la ajustarea estetică.

În estan *Almanachul* este legat frumos și trainic, în legătură de pânză, cu teacă pentru cerusă etc., ilustrat și peste tot foarte elegant.

Almanachul are acum formatul unui *notes* portativ, plin de cunoștințe din domeniul literar și pedagogic, legi și ordinațiuni și cu multe alte îndrumări, cari stau zilnic la dispoziția învățătorului în toate afacerile sale școlare.

Estă, pentru orientare,

Cuprinsul Almanachului:

Prefață.

I. Călimdarul și notițe din tipic pro 1899/00, II. Date chronologice pe anul 1900.

III. Date genealogice: A) Austro-Ungaria. B) România. C) Celelalte state europene.

IV. Afaceri de poștă și telegraf: 1. Serviciul de scrisori. 2. Serviciul de mesagerie. 3. Tarifa pentru telegrame.

V. Competențe de timbru și taxe: 1. Dispozițiuni generale. 2. Documente scutite de timbru. 3. Documente necutite de timbru. 4. Competența calculată în procente. 5. Scala timbrului.

VI. Șematismul bisericei ort. române: 1. Metropolia. 2. Diecezele: A) Arhiepiscopia Transilvaniei. B) Dieceza Aradului. C) Dieceza Caransebeșului.

VII. Șematismul provinciei metrop. gr.-cat.: Metropolia. 1. Diecezele. 2. Dieceza de Oradea-Mare. 3. Dieceza de Gherla. 4. Dieceza de Lugoj.

VIII. Reuniuni învățătoresci: a) Reuniunea învățătorilor români gr.-or. dela școalele confesionale din dieceza Caransebeșului; b) Reuniunea învățătorilor dela școalele populare confesionale din protopopiatele arădane — VIII.; c) Reuniunea inv. gr.-cat. „Mariana” din Năsăud; d) Reuniunea învățătorilor gr.-or. din districtul Sibiuului; e) Reuniunea învățătorilor gr.-cat. din jurul Gherlei; f) Reuniunea învățătorilor rom. gr.-cat. din dieceza Lugojului recte ținutul Lugojului; g) Reuniunea învățătorilor gr.-cat. din ținutul Hațegului, cu centrul în Hațeg; h) Reuniunea învățătorilor gr.-cat. din arhiepiscopia de Alba-Iulia și Păgăraș.

IX. Partea literară: 1. Oda, la desvîlirea bustului lui Ienachiță Văcărescu, de Al. Muntean al lui Vasile (București).

2. Dr. Dan. P. Barcianu, schiță biografică cu portret, de Red. *Almanachului*.

3. Sentințe pedagogice, de diferiți autori celebri.

4. Ioan Pop Reteganul, schiță biografică cu portret, de George Cătană (Valeadieni).

5. Școala și biserica, ca factori primordiali în educația și cultura națională, de Iosif Velcean (Recița).

6. Cugetări, de Ioan Sourtu (Cluj).

7. Dascălii mei, amintiri din copilărie, de Alex. Muntean al lui Vasile (București).

8. Școala lui Lazăr, scenă din revista istorică-națională „100 de ani”, de I. L. Caragiale (București).

9. Maxime, de Petru Cipou, învățător (Luncșoara).

10. Plugșorul anului, poezie dedicată învățătorilor români, după C. Teodoru.

11. Dragii pe ascunsul, versuri de Adrian Ungurean, învățător (Curtacheri).

X. Pro domo. (În această rubrică găsim aprecieri favorabile asupra *Almanachului*, an. I, dela diferiți bărbați: Stefan Velovan, Dr. Al. Mocsonyi, V. Babeș și mulți învățători).

XI. Școala confesională. (Aci găsim lucruri vrednice de știut pentru toți învățătorii. Anume:

a) Regulament pentru organizarea învățământului în școalele populare;

b) Din drepturile și datorințele învățătorului;

c) Literatura noastră școlară în anul din urmă.

XII. Cartea experiențelor. (În această parte urmează vre-o 2—3 coale de rubrici pentru notițele trebuincioase învățătorului peste an).

XIII. Apendice.

XIV. Anunțuri.

Rămâne acum, ca îndeosebi frații colegi, conștiința de chemarea, poziția și cerințele de progres și cu dor de a contribui la ridicarea nivelului statului învățătoresc, să nu întreprindă a da — între toate împrejurările — spriginul dorit și

pretins de acest opșor, menit a fi un sincer călăuz dascălului român și a stabili legătura solidă între învățătorii noștri, stându-le întru ajutor întru împlinirea chemării sublime, ce o au în mijlocul poporului nostru.

Să părăsim odată, fraților colegi, superficialitatea, indolența, ușurătatea și reslăbirea forțelor. Să ne gândim cum am sta noi, dacă fiecare ar fi la culmea chemării sale?!

Atunci, văzând frumoasa-vă interesare, *Almanachul* nostru va prinde curaj, va câștiga teren și drept de viață, ear' amicii sei, protectorii școlii române, nu vor întârzia de a ne privi și prețul după-cum merităm, și amăsura aspirațiunilor și prestațiunilor noastre, amăsura inteligenței, cunoștinței și afirmării noastre publice, ne va și remunera materialicește.

„Almanachul” s'a edat pentru voi, fraților colegi, prin urmare apelând la spriginul vostru binevoitor, soartea lui o pun în mâinile voastre și a tuturor bărbaților și amicilor școlii române.

Mai având la dispoziție unele exemplare din anul trecut, doritorii de a avea și „Almanachul” din I. an, binevoiască a trimite subscrisului, ori „Tipografia”, societate pe acțiuni, Sibiu, 70 cr. și-l vor primi, trimis franco.

Recița-montană, (Resicabánya), 8 Oct. 1899.

Cu stîmă și frăție
Iosif Velcean,
inv. român.

Bibliografie.

A apărut:

A apărut: *Almanachul* Reuniunii învățătorilor dela școalele confesionale gr.-or. din dieceza Caransebeșului, edat din prilejul adunării generale iubitoare, ținute în 22 și 23 Septembrie 1895, cu care ocaziune s'a inaugurat monumentul lui Constantin Diaconovici-Loga. Un volum elegant de 232 pagini 8° mare, hârtie fină velin, tipar frumos, cuprinzând rapoartele adunărilor generale dela înființarea Reuniunii până în 1895, raportul despre inaugurarea monumentului și cuvântările, unsprezece disertațiuni din sfera instrucțiunii și educațiunii, sentințe, telegramme de felicitare la inaugurarea monumentului și conspectul ajutoarelor date de Reuniune învățătoreselor veduve. A apărut în tipografia diecesană din Caransebeș. Prețul 1 fl.

Cursul pieței din Sibiu.

Din 1 Noembrie n. 1899.

Hârtie-monetă română	Cump.	9.30	vend.	9.46
Lire turcești	„	„	„	„
Imperiali (15 R° aur)	„	18.95	„	19.05
Ruble rusești 100 a	„	126.75	„	127.75
Galbeni	„	5.65	„	5.70
Napoleon-d'ori	„	9.55	„	9.59
100 Marce germane	„	58.57	„	59.07
Livre sterling	„	12.—	„	12.10

Bursa de Budapesta.

in 30 Octombrie n. 1899.

Renta de aur ung. 4%	116.—
„ „ 4 1/2%	95.20
„ „ val. cor. 6%	119.50
Imprumutul căilor ferate ung.	118.50
Bonuri rurale ung.	94.10
„ croate-slavone	99.—
Obligațiunile desp. regilorilor	163.—
Losuri pentru regulara Tisei și Seghedin	137.75
Renta de hârtie austriacă	99.05
„ de aur austriacă	99.—
„ de aur austriacă	117.25
Losuri austriace din 1860	134.75
Acțiunile băncii austro-ungare	90.4.—
„ de credit ung.	376.50
„ de credit austr.	373.50
Scrisuri fonciare ale institutului de credit și economii „Albina”	102.—
Argintul	5.70
Galbeni împărătești	5.68
Napoleon-d'ori	9.58
Mărci 100 imp. germane	58.97
London 10 Livre sterling	120.67

Bursa de Viena.

Din 30 Octombrie n. 1899.

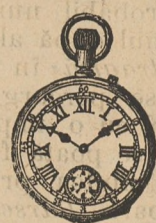
Renta de aur 4%	116.80
Renta ung. v. c. 4%	95.35
Imprumutul căilor ferate ung.	119.60
Bonuri rurale ung.	118.50
„ croate-slavone	94.—
Renta de hârtie austriacă	99.20
„ „ argint austriacă	99.35
„ „ aur austriacă	117.55
Losuri austriace din 1860	134.85
Acțiunile băncii austro-ungare	90.4.—
„ de credit ung.	378.—
„ „ de credit austr.	370.50

Bursa de București.

Din 17 Octombrie v.

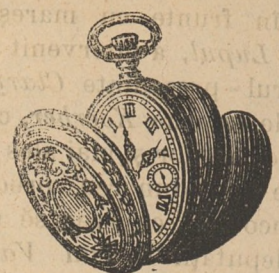
5% Renta perpetuă	4% Fonc. rur.	79 1/2
5% „ am. 1881	5% „ urb. Buc.	86 1/2
5% „ „ 1892	5% „ Iași	80 1/2
5% „ „ 1893	Banca Naț. „	2400
5% „ „ 1894	„ Agricolă „	290
5% „ „ 1895	„ României „	238
5% „ „ 1896	„ de scont „	412
5% „ „ 1897	Dac. Rom. „	425
5% „ „ 1898	Națională „	60
5% „ „ 1899	Patria „	60
5% „ „ 1900	Canstrucții „	60
5% „ „ 1901	Basalt artificial „	60
5% „ „ 1902	Tramv. nou „	101
5% „ „ 1903	Baia centrală „	101

Pentru redacție și editură responsabile: Andrei Baiteș.
Proprietar: Pentru „Tipografia”, societate pe acțiuni: Iosif Marschall.

JULIUS ERÖS,

firmă improtocolată la tribunalul comercial r. u.

MAGAZIN

de oroloage, juvele, tot felul de articole de aur și argint.

Oroloj de buzunar remontoir-nichel	dela 2.50 până 6 fl.
Oroloj de buzunar remontoir-argint	4.50 — 10 —
Oroloj de buzunar remontoir veritabil argint-tula, cu părți de aur	9. — — 15 —
Oroloaj pentru dame din aur, veritabil de Genf	12. — — 35 —
Oroloaje pentru domni din aur, veritabil de Genf	20. — — 80 —
Deșteptător de nichel, marcă fină	2. — — 3 —
Oroloaje cu pendul franc., cu resare, în cutii frumoase	5. — — 15 —
Oroloaje cu pendul vieneze cu ponduri	14. — — 35 —
Oroloaje de părete, diferite modele	2. — — 15 —
Lanțuri de gât pentru dame, de aur	6. — — 20 —
Lanțuri de oroloaje pentru dame, de aur	9. — — 30 —

Lanțuri de oroloaje pentru d-ni, de aur dela 20.— până 70 —	
Inele de aur de tot felul	2. — — 12 —
Inele de aur cu diamant veritabil	6. — — 25 —
Inele de aur cu brilliant veritabil	12. — — 150 —
Inele de aur cu brilliant imitat	3.50 — 6 —
Cercei de aur de tot felul	2. — — 6 —
Cercei de aur cu diamant veritabil	6.50 — 40 —
Cercei de aur cu brilliant veritabil	23. — — 250 —
Cercei de aur cu brilliant imitat	3.50 — 6 —
Brățare de aur de tot felul	10. — — 20 —
Broșe de aur de tot felul	6. — — 20 —
Lanțuri de oroloj și de gât din argint	1. — — 4 —
Cercei și inele de argint	— 80 — 2 —
Brățare și broșe de argint	— 80 — 5 —

Juvere de tot felul dela 15 cr. (preț de facon) până la 15 fl., precum și amulete, ju-ju-uri, lanțuri, brățare, medalii broșe, ace de cravată, tabachiere și țigăre, tacămuri, ohlbritelnițe, sugarete, nasturi de manșete etc.

Fiecare obiect de aur sau de argint e examinat și probat din oficiu și pe fiecare bucată se poate vedea exact proba oficioasă (marca oficioasă); eu garantez în scris pe doi ani pentru mersul bun al oroloajelor mele. Toate comanda le efectuează imediat, pe lângă rambursă sau trimiteri anticipativă a prețului, cu îngrijire.

Reparaturi de tot soiul se execută bine și conștientios.

Rugându-mă pentru numeroase binevoitoare comande, semnez cu deosebită stimă

JULIUS ERÖS,

Strada Cisnădiei 3. Sibiu. Strada Cisnădiei 3.

(Edificiul „Transilvania”).

szám. 477.
1899. vgh.

[341] 1—1

Árverési hirdetés.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel köz-hírá teszi, hogy a topánfalvai kir. járásbíróságról 1889. évi V. 8/3. számú végzése következtében Dr. Chirtop Zosim ügyvéd által képviselt „Doina” hitelintézet javára Gombos Nicodim és neje ellen 182 f. s. j. ár. erejéig 1899. évi October hó 9-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján le foglalt és 310 f. becslült faépületek nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek a topánfalvai kir. járásbíróság 1899-ik évi v. 8/4. számú végzése folytán 182 f. tőkekövetelés ennek 1898. évi Aug. hó 14. napjától járó 6%, kamatai, és eddig összesen 59 f. 35 k. bírólag már megállapított költségek erejéig Felsővidrán alperesek lakásán leendő eszközölésére 1899. évi November hó 9-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőknek, szűkség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az előírozandó ingóságok mások is le és felülfoglalatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Topánfalván 1899. évi October hó 26. napján.

Molnár Sándor,

kir. bírósági végrehajtó.

Nr. 2925/1899.

[332] 3—3

Concurs.

Pentru întregirea postului de notar cerual în comunele mici Nucet și Cornăfel (Szentjánoshegy și Hortobágyfalva) cu sediul oficial în Cornăfel, se descrie prin aceasta concurs cu observarea, că petițiunile de concurs, scrise cu mână proprie a concurentului și înscrise cu documentele prescise în §. 6 al art. de lege I. din 1883, stînt a se subterne subscrisului până în 20 Noembrie a. c.

Dotatiune.

1. Salar anual 400 fl.
2. Cuartir liber oficial.
3. Taxele statutare pentru lucrările private.
4. La cas de a fi numit conducător de matricule, onorar 80 fl.

Nocrichiu, la 22 Oct. 1899.

Haner,
protopretor.

A apărut și se află de vânzare la „Tipografia”, societate pe acțiuni în Sibiu

Teoria Dramei

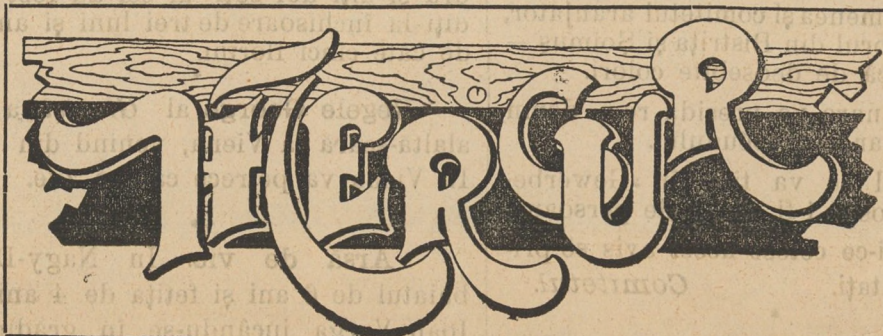
cu un tractat instructiv despre frumos și artă

de
Dr. Iosif Blaga,

profesor.

Prețul 1 fl. 80 cr. inclusive 15 cr. porto.

Pentru tipar responsabil: Iosif Marschall.

Bancă și casă de schimb (zarafie)

societate pe acțiuni

BUDAPESTA, V., strada Dorothea nr. 12.

Prima tragere la sorți

loteriei de clase a V-a

reg. ung. privilegiată

se începe deja în 16 și 17 Noembrie. Losuri valabile la această sortire oferim cu prețurile originale, anume: [333] 4—15

los integ.	los jumătate,	los pătrar	los optim,
fl. 6.—	fl. 3.—	fl. 1.50	fl. —.75

Comanda se efectuează prompt.

La Librăria „Tipografiei”, soc. pe acțiuni în Sibiu,

se află de vânzare

următoarele publicațiuni

ale Societății

„Inocențiu Micu Clain”

a teologilor din Blaj

1. „Epistole către un preot tânăr” de Aloisius Melcher. Partea I. și II. 2 volume mari cu prețul redus de . . . 1 fl. 50 cr.
2. „Pregătire la moarte”, adică considerațiuni asupra maximelor eterne folositoare tuturor spre meditare și preoților spre a predica, de Alfons M. Liguori, 1 volum de 440 pag. — fl. 80 cr.
3. „Duh muscălesc”, narațiune de Bolanden (45 pag.) . . . — fl. 10 cr.
4. „Tragedia Calvarului”, de L'abbé Henry Bolo, (290 pag.) Sibiu 1899 fl. 1. —
— Se recomandă mai ales preoților. —